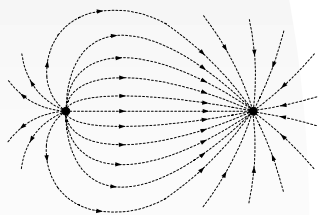


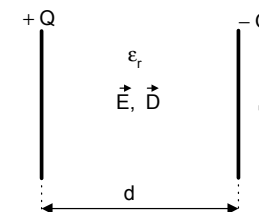
Elektrostatika

- Električno polje na granici dva dielektrika.
- Pločasti kondenzator.
- Cilindrični kondenzator.
- Kuglasti kondenzator.



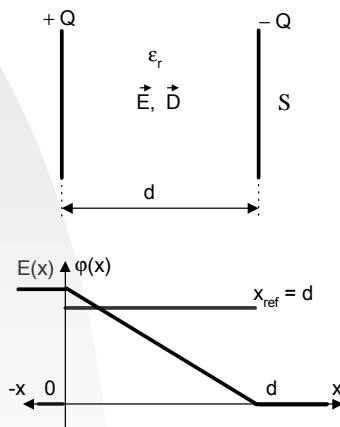
1. zadatak

Dvije metalne ploče sa zrakom kao izolatorom bile su spojene na izvor napona U , a zatim odspojene od njega. Nakon toga je razmak ploča povećan na dvostruki iznos, a zrak je zamijenjen tinjcem ($\epsilon_r = 6$). Odredite što se događa s električnim poljem, naponom između ploča, kapacitetom kondenzatora, nabojem na pločama i energijom u kondenzatoru.


[Početna stranica](#)


Uvodni pojmovi

- Za pločasti kondenzator vrijedi:



$$D = \sigma = \frac{Q}{S}$$

$$\vec{D} = \epsilon \cdot \vec{E} = \epsilon_0 \cdot \epsilon_r \cdot \vec{E}$$

$$U = \frac{Q}{C}$$

$$U = E \cdot d$$

$$C = \epsilon_0 \cdot \epsilon_r \cdot \frac{S}{d}$$

$$W = \frac{Q^2}{2 \cdot C} = \frac{Q \cdot U}{2} = \frac{E \cdot D}{2} \cdot S \cdot d$$

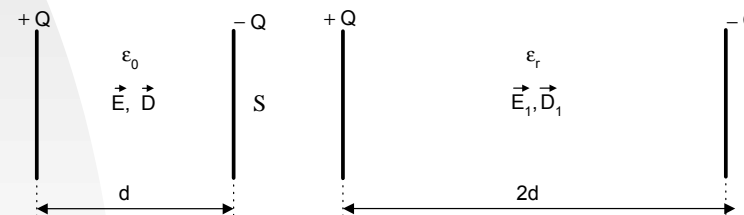
El. polje je konstantno.

Potencijal je linearna funkcija.

[Početna stranica](#)


Rješenje zadatka

- Na ploče kondenzatora je bio spojen napon U i ploče su se nabile nabojem Q .
- Nakon toga je kondenzator odspojen, povećan je razmak među pločama i ubačen je dielektrik.



- Budući da je kondenzator odspojen od izvora napajanja nakon ubacivanja izolatora vrijedi:

$$Q = \text{konst.}$$


[Početna stranica](#)


- Vektor dielektričnog pomaka D:

$$D = \frac{Q}{S}; D_1 = \frac{Q}{S} \Rightarrow D = D_1$$

- El. polje E:

$$E = \frac{D}{\epsilon_0}; E_1 = \frac{D_1}{\epsilon_0 \cdot \epsilon_r} \Rightarrow \frac{E_1}{E} = \frac{\frac{D_1}{\epsilon_0 \cdot \epsilon_r}}{\frac{D}{\epsilon_0}} = \frac{1}{\epsilon_r} = \frac{1}{6}$$

- Napon U:

$$U = E \cdot d; U_1 = E_1 \cdot 2d \Rightarrow \frac{U_1}{U} = \frac{E_1 \cdot 2d}{E \cdot d} = \frac{1}{3}$$

- Kapacitet C:

$$C = \epsilon_0 \cdot \frac{S}{d}; C_1 = \epsilon_0 \cdot \epsilon_r \cdot \frac{S}{2d} \Rightarrow \frac{C_1}{C} = \frac{\epsilon_0 \cdot \epsilon_r \cdot \frac{S}{2d}}{\epsilon_0 \cdot \frac{S}{d}} = \frac{\epsilon_r}{2} = 3$$

- Energija W:

$$W = \frac{Q \cdot U}{2}; W_1 = \frac{Q \cdot U_1}{2} \Rightarrow \frac{W_1}{W} = \frac{\frac{Q \cdot U_1}{2}}{\frac{Q \cdot U}{2}} = \frac{U_1}{U} = \frac{1}{3}$$

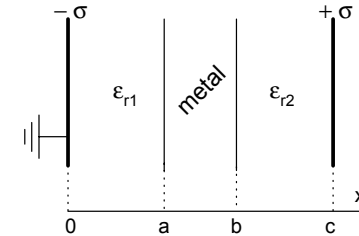
Početna stranica



2. zadatak

Na slici su prikazane dvije ploče nabijene nabojem površinske gustoće σ između kojih se nalaze dva sloja dielektrika uz njih te sloj metala u sredini.

- Skicirajte funkcije jakosti polja $E(x)$ i potencijala $\phi(x)$.
- Izvedite izraze za funkciju potencijala $\phi(x)$ za $0 < x < c$ uz pretpostavku da su poznati σ , a , b , c te $\epsilon_1 > \epsilon_2$.

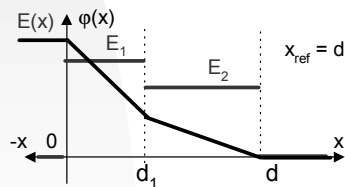
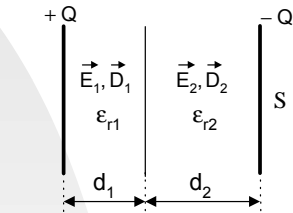


Početna stranica



Uvodni pojmovi

- Pločasti kondenzator s dva dielektrika (serija):



Za $\epsilon_{r1} < \epsilon_{r2}$ el. polje i potencijal izgledaju kao na slici:

$$D_1 = D_2$$

$$E_1 \neq E_2$$

$$E_1 = \frac{Q}{\epsilon_0 \cdot \epsilon_{r1} \cdot S}; E_2 = \frac{Q}{\epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2} \cdot S}$$

$$C_1 = \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r1} \cdot \frac{S}{d_1}; C_2 = \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2} \cdot \frac{S}{d_2}$$

$$\frac{1}{C} = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2} \Rightarrow C = \frac{C_1 \cdot C_2}{C_1 + C_2}$$

$$U_1 = E_1 \cdot d_1; U_2 = E_2 \cdot d_2$$

$$U = U_1 + U_2$$

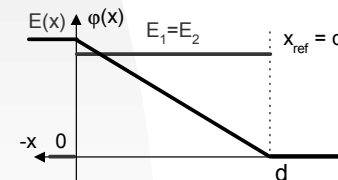
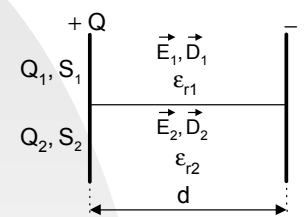
$$W = W_1 + W_2$$

Početna stranica



Uvodni pojmovi

- Pločasti kondenzator s dva dielektrika (paralela):



El. polje i potencijal izgledaju kao na slici:

$$E_1 = E_2 = E$$

$$D_1 \neq D_2$$

$$Q = Q_1 + Q_2$$

$$D_1 = \frac{Q_1}{S_1} = \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r1} \cdot E; D_2 = \frac{Q_2}{S_2} = \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2} \cdot E$$

$$C_1 = \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r1} \cdot \frac{S_1}{d}; C_2 = \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2} \cdot \frac{S_2}{d}$$

$$C = C_1 + C_2$$

$$U_1 = U_2 = U = E_1 \cdot d = E_2 \cdot d$$

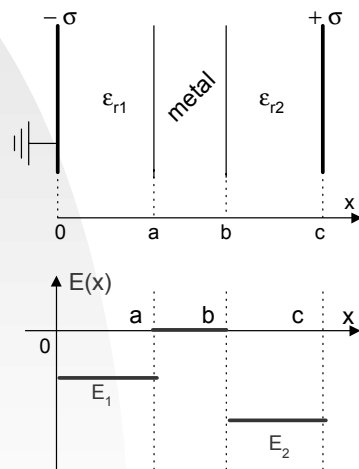
$$W = W_1 + W_2$$

Početna stranica



Rješenje zadatka

- Prvo određujemo el. polje.



El. polje u prvom dielektriku iznosi:

$$E_1 = -\frac{D_1}{\varepsilon} = -\frac{\sigma}{\varepsilon_0 \cdot \varepsilon_{r1}}$$

El. polje u metalu:

$$E_{\text{metal}} = 0$$

El. polje u drugom dielektriku iznosi:

$$E_2 = -\frac{D_2}{\varepsilon} = -\frac{\sigma}{\varepsilon_0 \cdot \varepsilon_{r2}}$$

[Početna stranica](#)



- El. potencijal određuje se na sljedeći način:

$$\varphi(x) = - \int_{x_{ref}}^x E(x) dx$$

Ref. točka je u ishodištu:

$$\varphi(0) = 0$$

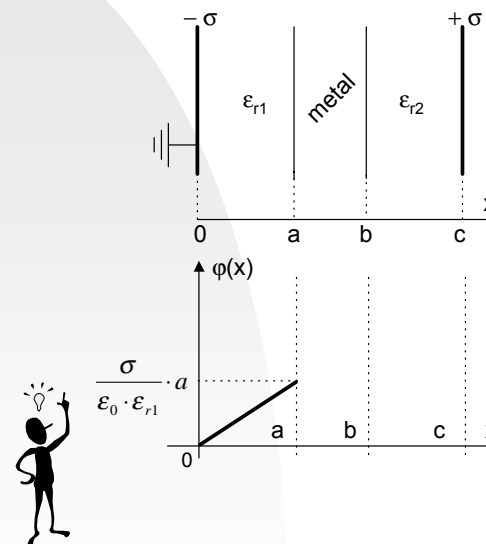
Za $0 < x < a$:

$$\varphi(x) = - \int_0^x E(x) dx = - \int_0^x -\frac{\sigma}{\varepsilon_0 \cdot \varepsilon_{r1}} dx$$

$$\varphi(x) = \frac{\sigma}{\varepsilon_0 \cdot \varepsilon_{r1}} \cdot x \Big|_0^x = \frac{\sigma}{\varepsilon_0 \cdot \varepsilon_{r1}} \cdot x$$

Za $x = a$:

$$\varphi(x) = \frac{\sigma}{\varepsilon_0 \cdot \varepsilon_{r1}} \cdot a$$



[Početna stranica](#)



Za $a < x < b$:

$$\varphi(x) = - \int_0^a E_1(x) dx - \int_a^x E_{\text{metal}}(x) dx$$

$$\varphi(x) = \varphi(a) - \int_a^x 0 dx = \varphi(a)$$

$$\varphi(b) = \varphi(a) = \frac{\sigma}{\varepsilon_0 \cdot \varepsilon_{r1}} \cdot a$$

Za $b < x < c$:

$$\varphi(x) = - \int_0^a E_1(x) dx - \int_a^b E_{\text{metal}}(x) dx - \int_b^x E_2(x) dx$$

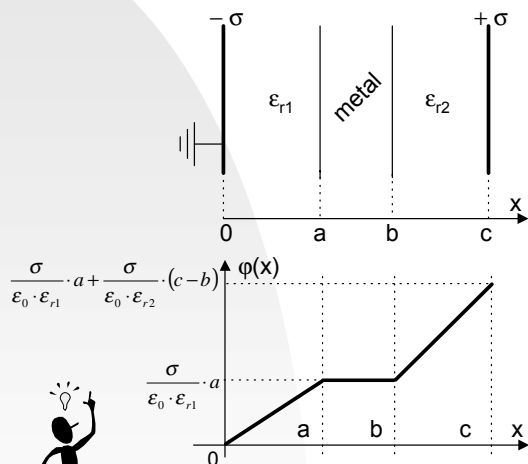
$$\varphi(x) = \varphi(a) + \frac{\sigma}{\varepsilon_0 \cdot \varepsilon_{r2}} \cdot x \Big|_b^x$$

$$\varphi(x) = \frac{\sigma}{\varepsilon_0 \cdot \varepsilon_{r2}} \cdot x + \frac{\sigma}{\varepsilon_0 \cdot \varepsilon_{r1}} \cdot a - \frac{\sigma}{\varepsilon_0 \cdot \varepsilon_{r2}} \cdot b$$

Za $x = c$:

$$\varphi(x) = \frac{\sigma}{\varepsilon_0 \cdot \varepsilon_{r1}} \cdot a + \frac{\sigma}{\varepsilon_0 \cdot \varepsilon_{r2}} \cdot (c - b)$$

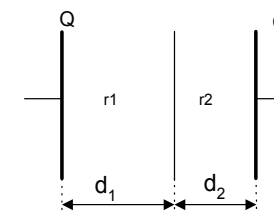
[Početna stranica](#)



3. zadatak

Pločasti kondenzator sadrži dva sloja dielektrika prema slici. Odredite maksimalnu vrijednost napona U pri kojem neće doći do proboja, ako je zadano:

- $E_{1p} = 10$ [kV/m]
- $E_{2p} = 20$ [kV/m]
- $d_1 = 7$ [mm]
- $d_2 = 3$ [mm]
- $\varepsilon_{r1} = 5$
- $\varepsilon_{r2} = 2$

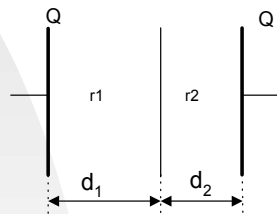


[Početna stranica](#)



Rješenje zadatka

- Probojno polje označava maksimalno el. polje kod kojeg u određenom dielektriku neće doći do proboja.



Za serijski spojene kondenzatore vrijedi:

$$D_1 = D_2$$

$$E_1 \neq E_2$$

- Ako pretpostavimo da će el. polje u prvom dielektriku imati svoju maksimalnu vrijednost vrijedi:

$$E_1 = E_{1p} = 10 \text{ [kV/m]}$$

$$\epsilon_0 \cdot \epsilon_{r1} \cdot E_{1p} = \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2} \cdot E_2 \Rightarrow E_2 = \frac{\epsilon_{r1}}{\epsilon_{r2}} \cdot E_{1p} = 25 \text{ [kV/m]} > E_{2p}$$

- Ovaj slučaj ne zadovoljava, jer iako ne dolazi do proboja u prvom dielektriku u drugom dolazi.

Početna stranica



- Uz pretpostavku da je u drugom dielektriku maksimalno polje vrijedi:

$$E_2 = E_{2p} = 20 \text{ [kV/m]}$$

$$\epsilon_0 \cdot \epsilon_{r1} \cdot E_1 = \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2} \cdot E_{2p} \Rightarrow E_1 = \frac{\epsilon_{r2}}{\epsilon_{r1}} \cdot E_{2p} = 8 \text{ [kV/m]} < E_{1p}$$

- Znači el. polja u prvom i drugom dielektriku iznose:

$$E_1 = 8 \text{ [kV/m]}$$

$$E_2 = E_{2p} = 20 \text{ [kV/m]}$$

- Maksimalni napon onda iznosi:

$$U_{\max} = U_1 + U_2 = E_1 \cdot d_1 + E_2 \cdot d_2$$

$$U_{\max} = 8 \cdot 10^3 \cdot 7 \cdot 10^{-3} + 20 \cdot 10^3 \cdot 3 \cdot 10^{-3}$$

$$U_{\max} = 116 \text{ [V]}$$

Početna stranica



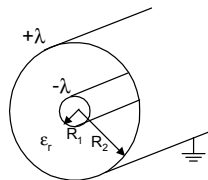
4. zadatak

Za koaksijalni kabel s polietilenskom izolacijom kao na slici (negativan linijski naboj na unutrašnjem vodiču) potrebno je odrediti:

- potencijal unutarnjeg vodiča
- ako el. polje u polietilenu ne smije prijeći vrijednost od $3 \cdot 10^7 \text{ [V/m]}$ koliki je maksimalni napon koji se smije priključiti između vodica kabela
- kapacitet, ako je zadana dužina kabela l

Zadano:

- $\epsilon_r = 2.3$
- $\lambda = 1.15 \cdot 10^{-8} \text{ [As/m]}$
- $2 \cdot R_1 = 2.6 \text{ [mm]}$
- $2 \cdot R_2 = 9.5 \text{ [mm]}$
- $E_{\max} = 30 \text{ [MV/m]}$
- $l = 500 \text{ [m]}$

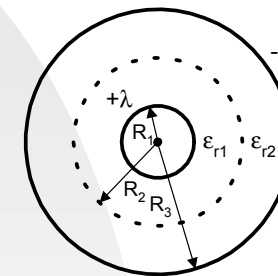


Početna stranica



Uvodni pojmovi

- Cilindrični kondenzator s dva dielektrika (serija):



$$E_1(r) = \frac{\lambda}{2 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r1} \cdot r}; E_2(r) = \frac{\lambda}{2 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2} \cdot r}$$

$$D_1(R_2) = D_2(R_2)$$

$$C_1 = \frac{2 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r1} \cdot l}{\ln \frac{R_2}{R_1}}; C_2 = \frac{2 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2} \cdot l}{\ln \frac{R_3}{R_2}}$$

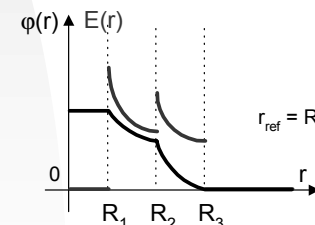
$$\frac{1}{C} = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2} \Rightarrow C = \frac{C_1 \cdot C_2}{C_1 + C_2}$$

$$U_{R1R2} = \frac{\lambda}{2 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r1}} \ln \frac{R_2}{R_1}$$

$$U_{R2R3} = \frac{\lambda}{2 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2}} \ln \frac{R_3}{R_2}$$

$$W = W_1 + W_2$$

El. polje i potencijal izgledaju kao na slici:

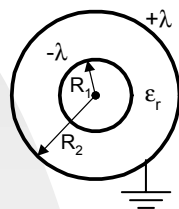


Početna stranica



Rješenje zadatka

- U kondenzatoru ($R_1 < r < R_2$) se el. polje mijenja kao :



$$E(r) = \frac{-\lambda}{2 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_r \cdot r}$$

Potencijal se određuje u odnosu na ref. točku koja se nalazi na R_2 :

$$\varphi(r) = \frac{-\lambda}{2 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_r} \ln \frac{r_{ref}}{r}$$

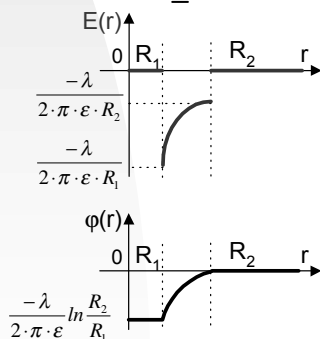
Potencijal unutarnjeg vodiča:

$$\varphi(R_1) = \frac{-\lambda}{2 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_r} \ln \frac{R_2}{R_1}$$

$$\varphi(R_1) = \frac{-1.15 \cdot 10^{-8}}{2 \cdot \pi \cdot 8.854 \cdot 10^{-12} \cdot 2.3} \ln \frac{4.75 \cdot 10^{-3}}{1.3 \cdot 10^{-3}}$$

$$\boxed{\varphi(R_1) = -116 \text{ [V]}}$$

El. polje i potencijal izgledaju kao na slici:



Početna stranica



- Maksimalni napon će se postići u slučaju kada el. polje ima maksimalni iznos. Da ne bi došlo do proboja dielektrika to max. polje je na mjestu R_1 :

$$E_{\max}(R_1) = \frac{\lambda_{\max}}{2 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_r \cdot R_1}$$

- Maksimalni napon je jednak:

$$U_{R1R2} = \frac{-|\lambda_{\max}|}{2 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_r} \ln \frac{R_2}{R_1}$$

$$|\lambda_{\max}| = E_{\max}(R_1) \cdot 2 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_r \cdot R_1 \Rightarrow U_{R1R2} = -E_{\max}(R_1) \cdot R_1 \cdot \ln \frac{R_2}{R_1}$$

$$U_{R1R2} = -30 \cdot 10^6 \cdot 1.3 \cdot 10^{-3} \cdot \ln \frac{4.75 \cdot 10^{-3}}{1.3 \cdot 10^{-3}}$$

$$\boxed{U_{R1R2} = -51 \text{ [kV]}}$$

- Kapacitet kondenzatora:

$$C = \frac{2 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_r \cdot l}{\ln \frac{R_2}{R_1}} = \frac{2 \cdot \pi \cdot 8.854 \cdot 10^{-12} \cdot 2.3 \cdot 500}{\ln \frac{4.75 \cdot 10^{-3}}{1.3 \cdot 10^{-3}}} = 49 \text{ [nF]}$$

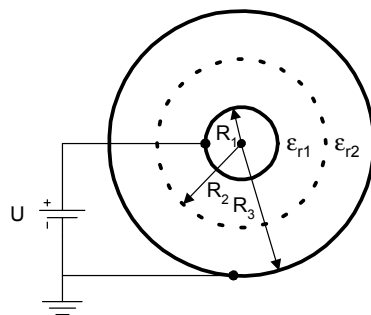
Početna stranica



5. zadatak

Kuglasti kondenzator s dva sloja dielektrika priključen je na napon U prema slici. Odredite polumjer granične površine (R_2) da bi na oba sloja vladao jednak napon. Koliki se najveći napon može priključiti na takav kondenzator a da ne dođe do proboja. Nacrtajte dijagrame promjene potencijala i iznosa vektora jakosti el. polja u zavisnosti o udaljenosti r od središta kondenzatora, $\varphi(r)$, $E(r)$, s karakteristiknim vrijednostima polja i potencijala za taj slučaj. Zadano:

- $\epsilon_{r1} = 4$
- $\epsilon_{r2} = 2$
- $R_1 = 1 \text{ [cm]}$
- $R_3 = 6 \text{ [cm]}$
- $E_{1P} = 200 \text{ [kV/m]}$
- $E_{2P} = 75 \text{ [kV/m]}$

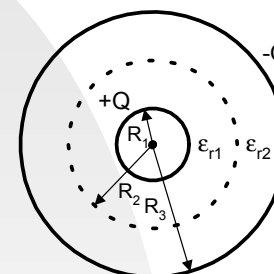


Početna stranica



Uvodni pojmovi

- Kuglasti kondenzator s dva dielektrika (serija):



$$E_1(r) = \frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r1} \cdot r^2}; E_2(r) = \frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2} \cdot r^2}$$

$$D_1(R_2) = D_2(R_2)$$

$$C_1 = 4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r1} \cdot \frac{R_1 \cdot R_2}{R_2 - R_1}; C_2 = 4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2} \cdot \frac{R_2 \cdot R_3}{R_3 - R_2}$$

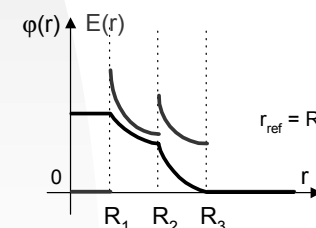
$$\frac{1}{C} = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2} \Rightarrow C = \frac{C_1 \cdot C_2}{C_1 + C_2}$$

$$U_{R1R2} = \frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r1}} \left(\frac{1}{R_1} - \frac{1}{R_2} \right)$$

$$U_{R2R3} = \frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2}} \left(\frac{1}{R_2} - \frac{1}{R_3} \right)$$

$$W = W_1 + W_2$$

El. polje i potencijal izgledaju kao na slici:



Početna stranica



Rješenje zadatka

- Napon na prvom i drugom dielektriku su jednaki:

$$U_{R1R2} = U_{R2R3}$$

$$\frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r1}} \left(\frac{1}{R_1} - \frac{1}{R_2} \right) = \frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2}} \left(\frac{1}{R_2} - \frac{1}{R_3} \right)$$

$$\frac{1}{\epsilon_{r1}} \left(\frac{1}{R_1} - \frac{1}{R_2} \right) = \frac{1}{\epsilon_{r2}} \left(\frac{1}{R_2} - \frac{1}{R_3} \right)$$

$$R_2 = \frac{(\epsilon_{r1} + \epsilon_{r2}) \cdot R_1 \cdot R_3}{\epsilon_{r1} \cdot R_1 + \epsilon_{r2} \cdot R_3}$$

$$R_2 = \frac{(4+2) \cdot 1 \cdot 10^{-2} \cdot 6 \cdot 10^{-2}}{4 \cdot 1 \cdot 10^{-2} + 2 \cdot 6 \cdot 10^{-2}}$$

$$\boxed{R_2 = 2.25 \text{ [cm]}}$$

- Maksimalno polje u prvom dielektriku je na mjestu R_1 , a u drugom na mjestu R_2 .

Početna stranica



- Pretpostavimo da je u prvom dielektriku el. polje jednako probojnom polju:

$$E_{1m}(R_1) = E_{1p} = \frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r1} \cdot R_1^2}$$

- Uz takvo polje provjeravamo koliko je polje na granici (R_2) u drugom dielektriku:

$$D_1(R_2) = D_2(R_2)$$

$$\epsilon_0 \cdot \epsilon_{r1} \cdot E_1(R_2) = \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2} \cdot E_2(R_2)$$

$$E_2(R_2) = E_1(R_2) \cdot \frac{\epsilon_{r1}}{\epsilon_{r2}}$$

- El. polje u prvom dielektriku na granici (R_2) iznosi:

$$E_1(R_2) = \frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r1} \cdot R_2^2} = E_{1p} \cdot \frac{R_1^2}{R_2^2}$$

- Uvrštavanjem poznatih vrijednosti el. polje drugom dielektriku na granici iznosi:

$$E_2(R_2) = E_{1p} \cdot \frac{R_1^2}{R_2^2} \cdot \frac{\epsilon_{r1}}{\epsilon_{r2}} = 200 \cdot \left(\frac{2.25}{1} \right)^2 \cdot \frac{4}{2} = 79 \text{ [kV/m]} > E_{2p}$$

Početna stranica



- Uz maksimalno polje u prvom dielektriku, u drugom bi došlo do proboja.
- Ukoliko je pak u drugom dielektriku polje jednako probojnom u prvom dielektriku polje iznosi:

$$E_{2m}(R_2) = E_{2p} = \frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2} \cdot R_2^2}$$

$$\epsilon_0 \cdot \epsilon_{r1} \cdot E_1(R_2) = \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2} \cdot E_2(R_2)$$

$$E_1(R_2) = E_{2p} \cdot \frac{\epsilon_{r2}}{\epsilon_{r1}}$$

$$E_1(R_1) = E_{2p} \cdot \frac{\epsilon_{r2}}{\epsilon_{r1}} \cdot \frac{R_2^2}{R_1^2} = 75 \cdot \frac{2}{4} \cdot \left(\frac{2.25}{1} \right)^2 = 190 \text{ [kV/m]} < E_{1p}$$

- Maksimalni napon određuje se:

$$U_{\max} = U_{R1R2} + U_{R2R3} = \frac{Q_{\max}}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r1}} \left(\frac{1}{R_1} - \frac{1}{R_2} \right) + \frac{Q_{\max}}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2}} \left(\frac{1}{R_2} - \frac{1}{R_3} \right)$$

- Količina naboja na kuglama može se odrediti kao:

$$Q_{\max} = 4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2} \cdot R_2^2 \cdot E_{2p}$$

Početna stranica



$$U_{\max} = \frac{\epsilon_{r2} \cdot R_2^2 \cdot E_{2p}}{\epsilon_{r1}} \left(\frac{1}{R_1} - \frac{1}{R_2} \right) + \frac{\epsilon_{r2} \cdot R_2^2 \cdot E_{2p}}{\epsilon_{r2}} \left(\frac{1}{R_2} - \frac{1}{R_3} \right)$$

$$U_{\max} = \frac{\epsilon_{r2} \cdot R_2^2 \cdot E_{2p}}{\epsilon_{r1}} \left(\frac{1}{R_1} - \frac{1}{R_2} \right) + R_2^2 \cdot E_{2p} \cdot \left(\frac{1}{R_2} - \frac{1}{R_3} \right)$$

- Uvrštenjem poznatih vrijednosti dobijemo maksimalni napon:

$$\boxed{U_{\max} = 2.1 \text{ [kV]}}$$

- Za el. polje znamo sljedeće:

$$E_1(R_1) = 190 \text{ [kV/m]}$$

$$E_2(R_2) = 75 \text{ [kV/m]}$$

$$E_1(R_2) = E_{2p} \cdot \frac{\epsilon_{r2}}{\epsilon_{r1}} = 75 \cdot \frac{2}{4} = 37.5 \text{ [kV/m]}$$

$$E_2(R_3) = E_{2p} \cdot \left(\frac{R_2}{R_3} \right)^2 = 75 \cdot \left(\frac{2.25}{6} \right)^2 = 10.5 \text{ [kV/m]}$$

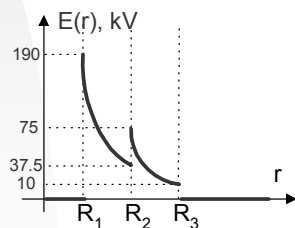
Početna stranica



- Pomoću izračunatih vrijednosti polja mogu se odrediti funkcije promjene el. polja, $E(r)$:

$$E(r) = \begin{cases} 0; & \text{za } 0 < r < R_1 \\ \frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r1} \cdot r^2}; & \text{za } R_1 < r < R_2 \\ \frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2} \cdot r^2}; & \text{za } R_2 < r < R_3 \\ 0; & \text{za } r > R_3 \end{cases}$$

- Dijagram promjene jakosti el. polja:



Budući da Q nije zadan, on se može odrediti kao:

$$Q = 4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2} \cdot R_2^2 \cdot E_{2p}$$

Početna stranica



- Dijagram potencijala određujemo uz referentnu točku na udaljenosti R_3 (pogledati sliku).

$$\varphi_{ref} = \varphi(R_3) = 0$$

- Potencijal u drugom dielektriku, za $R_2 < r < R_3$, se mijenja kao:

$$\varphi(r) = U_{rR3} + \varphi(R_3) = \frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2} \cdot r} - \frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2} \cdot R_3} + 0$$

$$\varphi(R_2) = \frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2} \cdot R_2} \cdot \left(\frac{1}{R_2} - \frac{1}{R_3} \right) = \frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2}} \cdot \left(\frac{1}{R_2} - \frac{1}{R_3} \right) = 1.05 [\text{kV}]$$

- Potencijal u prvom dielektriku:

$$\varphi(r) = U_{rR2} + \varphi(R_2) = U_{rR2} + U_{R2R3} + \varphi(R_3)$$

$$\varphi(r) = \frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r1} \cdot r} - \frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r1} \cdot R_2} + \frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2}} \cdot \left(\frac{1}{R_2} - \frac{1}{R_3} \right)$$

$$\varphi(R_1) = \frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r1}} \cdot \left(\frac{1}{R_1} - \frac{1}{R_2} \right) + \frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2}} \cdot \left(\frac{1}{R_2} - \frac{1}{R_3} \right) = 2.1 [\text{kV}]$$

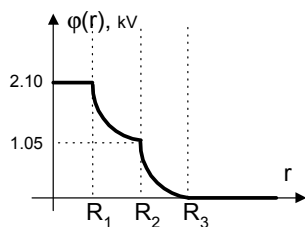
Početna stranica



- Potencijal, $\varphi(r)$:

$$\varphi(r) = \begin{cases} \frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r1}} \cdot \left(\frac{1}{R_1} - \frac{1}{R_2} \right) + \frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2}} \cdot \left(\frac{1}{R_2} - \frac{1}{R_3} \right); & \text{za } 0 < r < R_1 \\ \frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r1} \cdot r} - \frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r1} \cdot R_2} + \frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2}} \cdot \left(\frac{1}{R_2} - \frac{1}{R_3} \right); & \text{za } R_1 < r < R_2 \\ \frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2} \cdot r} - \frac{Q}{4 \cdot \pi \cdot \epsilon_0 \cdot \epsilon_{r2} \cdot R_3}; & \text{za } R_2 < r < R_3 \\ 0; & \text{za } r > R_3 \end{cases}$$

- Dijagram promjene potencijala:



Početna stranica

